

peefawinates weenu waj otru lipigu
flimibū, it ihpaschi, ja taī laita plosas pat attahlałdōs
apwidōs sahda lipiga flimiba.

4) Kur kahds miris ar kahdu bi hstamu
lipigu slimibu, ka peem. ar afinsfehrgu
(Ruhr), tisu, viloni, differiti, bakan
u. z., tur pat wistuwakeem radeem newa-
jadsetu behru mahjä usuretees ilgal,
ka weenigi palihdset mironi aiswadit
us kapfehtu un no scheejeenes dotees tuhlin mahjäas,
behru mahjä ne-ehduscham, lai issargatos paschi no faslim-
fhanas un lai nepahrwestu ar drehbem waj zitadi slimibas
diyglus sawas mahjäas, kur warbuht ir masi behrni.

5) Gerafscha, sapulzetees aplahrtejeem kaimineem lihds ar behrneem us „isfdsee daschau“ un turet pahra stundas garus pahtarus pee waleja schirsta, ta tas daschöss apgabalös noteek, iratmetama ta slimibas isplatitaja, jo pa leelakai datai laudis nesina, lahdü slimibä aifgabjušchais miris, lipigä waj nelaitigä.

Beidsot wehl sahds wahrs par behru fwineschanu un ar to saweenotam breesmam. Behres top pee mums swinetas pat 3—4 deenas ilgi un ta tad ne zaur lo neis-
schikas no sahsu un zitam dsihrem. Schahda ilga behru fwinefchanai r jau pirmlahrt par leelu apgruh tinaju mu aigshajja peede-
rigeem, kureem sawas flumjäss janoluhtojas, ta ziti dej un preezajas; otslahrt, ta war tapat koti bishstama behru weesem, ja slim-
neels miris sahdä lipigä slimibä, it fe-
wischli, ja tas heidsees ar wisu slimibu bishstamalo, proti ar diloni, kusch paleek daudreis laudim nesinams, un kuru laudis pawisam par
lipigu neußlata. Telpas, kuräss dilona slimneels usturejees, wehl ilgu laiku pehz slimneela nahwes mudsch ween no diloni raditajeem dihgkeem — balterijam, ja tahda istaba netop pamati gi apstrahdata, no jauna ar lalkeem isbalanata, waj ari wejäss tapetes noplehstas un jaunas issifstas u.t.t.; tad tas wehl ruhpigi desinfizejamas ar desinfelzijas lib-
delleem, ta larbola un sublimata atschaidijuma miglu (Spray) un zauriwehjä pahra deenas iswehdinamas. Behres, tur sahds miris ar diloni, un tur istabas, mirona agrakais dsihwollis, paleek tapat ta hijis, bes nupat mi-
neteem aissardisbas lihdseleem, bes desinfelzijas, behru weesi, it sewischli nepecauguschi, jaunelli un jaunawas, war it weegli paschi sagistetees ar dilona bazileem, ta ari isnehsat tos ar drehbem sawas dsimtäss pa wisu aplahrti,
aus ur lefsvam neest.

Sawas lehnas tabas deht dilonis netop ta ewehrots,
sa gitas masak bihstamas slimibas, ta peemehram bakas,
wlera u. z. Pret pehdejo isleeto wifus lihdsettus, lai to
aplarotu. Tauta jeb laudis usslata diloni par weentlahrschu
slimibu, tura iszelotees, sakaufscham eedserot aufstu uhdeni.
Scha eemesla deht tad ari dilonim ir kijis eespehjams,

īslīhdinatas, tagadejā tautu nometnu bilde un līhds ar
to pasaules vēstures iesslāts sahīls til toreis.

Wijs sche ihsūmā ussīhmetais man schahwās
fibena ahtrumā jaur galvu, lad stahweju us kaptagaja
lalna. Gaisma, tas nu zehlsas par leetam, kuras lihds
schim wehl neweens pehtneeks nebija warejis ispehit, schi
gaisma aymulsinaja mani tik leelā mehrā, ta es tihri
apreisbu. Lihdsigi gan buhs gabjis pasihstamam Nutonam,
par kuru teek stahsits, ta tas rehlinot atradis melletā
gravitazijas (maguma jeb kermenni peewilshchanas spehla)
lituma peerahdijumu un jaur to tizis tā usbudinatis, ta
newarejis wairs ne grifeli noturet un wina draugam
wajadsejis „rehlinu pabeigt“. — Til tahlu Schwarzs.
Pamatojotees us daschadeem aprehkineem, kuri sinatnei
schimbrishcam pee rokas, tas mehgina noteilt ari laiku,
kurā notiluse schi leelisla Mongolijas juhras notezeschana.
Lai gan wežas kulturtoutas usslatiha semi kā salu, kura
peld leelajā pasaules juhrā, tad tatschu lā ī l u tee mahzeja
aprehkinat koti labi pehz swaigshnu stahwolka un gree-
shanas. Ta tee fastahdija gadus, mehneshus un deenas.

Abas wezakas kulturtautas, Egiptesch un Kineeschi, fastahdijschi aprehlinus, kuri atrastii par gluschi parelseem. Ra Schwarzs teij, Kineeschu walsis vibglu zilts pemituse notezejuschas Mongolu juhras deenwidds. Kineeschu wehsturigais laitmets sahlas ar keisaru Yao, kutschnahja pee waldibas 2357. g. preefesch Kristus. Un taisni schi keisara waldibas Iaiifa, 2297. gadu, bijuschi pehz walsis wehsturneelu ussithmejumeem leeli pluhdi, kuri fineguschees lihds talnu galotrem un isnihzinajuschi dauds tantu. Schee slaitki saftan it labi ar bibbeles un Babilooneeschu grehku pluhdu laila atstahstijumu. Ta tad naw lo schaubitees, ka schee pluhdi notila augschä minetä 2297. gadu preefesch Kristus dsimshanas.

„Lichts safrans“ fà — zwischu nible

Kahdas nedekas atpalat parahdijsas papreessch laile-
rakhsä „Ärztlische Rundschau“ un pebz tam yahrgahja daudj
zitöös, ari daschöös Latwefch u laikrakhsöös, feloschöös fino-
iums:

isplatitees til leelâ mehâ, là neweenai zitai slimibai.
Nebuhs neweenas joflas muhsu semes lodes wirsu, kus
fchis jauneku dñishwibas laupitajs nebuhu leelakâ waj
masakâ mehâ eeperinajes, Dilona lehnâs un wîltigâs,
bet to teesu jo neschehligâs un nilnâs dabas dehl mums
ar leelako usmanibu un stingrako ruhpibu jastahjas zihâ
pret to, lai issargatu no vina bresmigeem nageem jauna
pa-audsi un gîmenes, kus tas jau nomeeas par pastah-
wigu weesi, issargatos no galigas ismirschanas.

Dilona peelipschanas laiku mehs par nelaimi ne-

slimibu dihgkeem, top pahrwareta. Taad ari dilona
bazili, eekluwusch'i tahda organisma plauschâs, kusch' ir
wahjinats waj nu zaur tahdu slimibu, it fewischli zitu
tahdu elpojamo organu laiti, peem. eelaifumu, waj ari
wahjisch kluwis zaur nepeeteekofchu usturu, totti weegli ee-
perinajas schahdôs elpojamôs organôs un wispahrigi laut
lura zitâ kermena dala, laulôs, lozitawâs, ahbâ, gremo-
jamôs organôs u. z. Tadehk wezaleem ari schai smâ
us to zeeshi ween jaraugas, lai behrni usturetos spehzigi
meefâs, gahdajot par behrneem peenahzigu un derigu
usturu.

(*Eutrema* *welw.*)

Turzija un reformas.

(Beigas.

Jau 1877.—78. g. kara laisā sultans parahdija sawas bailes par pascha personu: tam nelahdi nepatila, ta weens waj otris no foreisejeem kara watoneem eeguwa lauschu un tautas patishchanu. Lee tatschu wareja tapt eezelti wina weetā! Tadehk wiſt eewehrojamalee foreisejee generali tila, laram beidsotees, tuhlin ceweetoti sultana plis, tur tos usraudsja speegu bari. Ta pawada sawu dſihwi peemehram Plewnas waronis Oſmans paschā. Ari Multaram un Juad paschām ne-eet labaki. Neweenam no teem netika uſitjets kahbs angstals walſis amats, jo laš war finat, warbuht scheem lungem eenahl prah̄t strahdat ko nebuh̄t reformu labā. — Weenigi til Juad paschām bija liffens lehmis it nejaufchi parahditees atlathibā pa Armenu flalteschanas laiku. Tur ſchis droschkeidgais generalis jahja nedaudsu personu pawadibā pa pilſehitas eelam ar rewolweri rokā un draudeja noschaut lateu, tas aiflahrs kahdu Armenieeti. Un pilſehā waldija meers!

Un tāhdu pateizibū dabuja Tuads paschā no sultana? Sultans tam peedahwaja dīshwollī sawā pilī, t. i. ar jiteem wahrdēem eesflehsa to krahſchnā zeetumā. — Wieſem wehl buhs atminā, ſa 1895. gada rubeni tāhds pat līltens ſafneedsa agralo leelwestru Said paschā, kurſch baibijas ſa to nenogalina. Bīl ahtri ween ſpehdams tas tapehž melleja patwehrumu pee Anglu wehſteela. Sultanam ne- iſdewās ſenako ministri zitadi no droſchās glahbina weetas iſdabut, ſa til zaur to, ſa tas iſrakſiſja leezibu, ſa Said paschā dīshwibai nelas nenotiks.

Energiskais Multars pāshā teik tureis par Turcijas preelfschstahvi Egiptē, t. i. tāhdā weetā, kur tam nāv nela to darit, kamehr laut kura latrā zītā amātā tas waretu zaur fawu leetpratibū tehwijs labā dauds to darit. Ja, tāhdi zilwelī sultanam nāv derigi. Turpretim juheleetu ministris sultanam sot patīk, tas sin, ka wajggā ispildin fawu amātu. Leeta ta, ka Murads V. tīka zaur lara slotes demonstrācijam pēcspēsts padotees reformu partījai un to nu Abdul Hamids II. gribetu nahlotnē novehrst, tadehī ta wehlefchanās ir — sloti nolaist zīl til ween wat. Un to nu ilgadejais juheleetu ministris ir ari panahzis: wiši lara kugi wairs neder nesam. Weenam truhīst flusstena, otram latla, trescham leelgabali, zītam atkal laiwi. Un kur is labda ari rehgojas ahrā milsu leelgabali, tur turval apluhkojot redsams, ka melanismā truhīst siwariga daitka, bes kura nemas newar sehaut u. t. t. Kugi stahweja

tahou 20 gabus in weetas, ne tee pasina manewrus, ne schauschanu, ne torpedu deenasta. Lai taudim behrtu smiltis azis, tad nu gan nesen schee kugi lehnitinam aisbraukuschi druzzin us Dardanelu pust. Bet weens nemas nelaujisjis stuhrei un brauzis taisnit tiltam wirsu, ta la taudis sahkuschi mult. Ziti, to redsat, sleguschi knaschi bodes zeeti, domadami, la atsal „slattinsch“ walâ . . . Bet juhreleutu ministris dabujis fultana usslawu par to, la slete atrodas til „reetnu“. Stahmussi

Tà tas notila ar sloti, tà ari ar sausas semes spehku. À peemehram us Turku armijas reformetaja, Wahzu generala Goltza-paschà pamudinajumu tifa nopirkas Wahzijà 800,000 Mausera plintes. Tas nu tifa ruhpigi fabahstas arsenaloù un gul tur wehl scho hantu deenu. Kara laitkà warbuht gan faruhjejuschos eerotshus wills gatfma, bet tad jau „neweens“ saldats nemahjèz ar teem rihkotees un schaut. Lai behetu Eiropai smiltis azis, tad sultans nelawejas ißliktees par isgħiħotu kulturas zilkelu, par walidneelu, tas zensħas gaħdat par sawas walib isplarkehanu, fur un fà til ween war. À peemehram għandrihs kafu gadu teek fuħħitti us Eiropas lara akademijam labb-slaitis ofizeeru, lai papilbinatu tur sawas finasħanas, bet — tad-tee mahjā pahmrħafuschi meħġinatu fo nebuht Turku armijà grofit, — tad, pasargi Deewi, tee tiktu driħihs aiffuħħitti us taħdu taħbi semi. À tad mahjibas tee gan eequħiż, bet tas sawas teħwija labba leetot — nedriħiż. Un tas wifstapeħ, la sultans to ta' qrib.

Augschâ minetais Wahzu generalis ari nela neisdarija, jo misur tam radas zelâ schkehrschli, ta ta tas ne-istureja un dewâs drijf atvalat.

Par sihni, la Turzija feso laika garam, tla buhweti daschi dselsszeli, bet tee nihluto ween. Turzija aifleegts zefot bes fewischlas, gruhti un ar fmagu balschis (Oseramu naudu) isdabunamas atwehles. Tahdi pat schlehrschli stahjqs pretim ari tirdsneezibas un preschu suhtijumu at-tibstibai. Gadas pat, la weens wilajets (guberna) teek no otria aifalirts gada pat 9 mehneshi ilgi zaur lahdhu nebuht multistlu farantinu. Ma iai tur attibstas satiflime? Bej tam ari rubyneeziba newar sem taagadejeem zuuszhessom

„Indijā jau sen paradums iest bagatu šķītu meesas un Kerbelas pilseštu. Beselas karawanes pastahā no schahdeem suhtijumeem veen. Nomiruscho meesas pa preelsch aplaifa ar beesi lahtu safrana un tad eeschui segās. Kad karawanes nonahē Kerbelā, tad lielus tuhlin apbedi, bet segas un sefranu pahrodod Eiropeschi tirgotajeem. Leelu lelā dala no safrana, kas iest Eiropu atnahl, teel pirkta Kerbelā, to wajadsetu eegaumet muhsu nama mahtem sevīschķi tagadejā mehra laikā.“

Kā „Neue Freie Presse“ tagad no drošas puses sino, tad wifs schis usbusdinošchais sinojums zehlees zaur to, ta wahrds „safrans“ un „faslorz“ slan loti weenadi, zaur to augšchā minetā raksta autors wihlees. Saslors ir sauss, tumſchi ūrklani dseliens ūrdamona ūrbebs (*carthamus finaſorius*), kuru leeto wiſwairak ūhda krabſoschanai. Agrali gan Indijā eepakaja lihkus augšchā minetā weidā, aplaſot ar fasloru, bet ne ar ūfranu. Pehdejā laikā ari tas wairs nenoteik, tā la fasloru neleeto ruhpneezībā til leelā mehřā tā agrak un naw nekahda aprehkina to lihku ūrawanem lihdi ūhbit.

Si ta redsam, si usmanigeem jafr awischu redaktoreem, lai nesnegtu faiveem laftajeem — „blekt“. Redsestim, waj wiß augschä minetee laitralfshi eewehtros „Neue Freie Presse“ isslaidrojumu.

Bicyclos — Kineeschu atradum.

ta doma Li-Hung-Tschangs, kura isteklumus schini finā nodrūla Angku laitrafsti. Apmeklejot Londonu, winsch pīzis welsōpedu un til fīkli istejees par Kineeschu welsōpedu „Laimigais puhtis“, karsch kīnā iſgudrois 2300 gadus preefsch Kristus dīmschanas un simts gadus tījis leetots, ta Anglus pahleezinajis, ta ſcha atraduma keeſba, tāpat ſa pulvera, grahmatu drūlaſchanas un kompaſa atraschana, peederot Kineescheem. „Laimigais puhtis“ pee ſeeweetem atradis tahdu peektſchanu, ta deht ta winas aismirſuſchas ſarvu uſdewumu. Us debessdehla pawehli ar „laimigo puhti“ bijis aifleegts braukt un welsōpedis kīnā netījis talab leetots.

(Non Br.)

Riga, Riga,
Kungu Hasser-
eela bera
N° 22, namā.
Par fabrikas zenam
dabujam
audelki, linu un
pakulu dījas
fāri bal., nebal. un mesni
schūjumee deegi
Rigas fabrikas noliftawa,
K. Lorch & beedr.

Ispahrdodu

weikala telpu pah-
buhwes dehl
datu no fawa pretshu
trahjuma par ee-
wehrojami pase-
minatām zenam.
L. Rosenthal, 13, Grehneku eela 13,
puskstenu, dahrgak-
menn, lesta, su-
draba- un olsendos
pretshu pahdotawa.

Nadīs,
trepju kahpschit,
drenachu tērbas,
asfalta jumtu papi
pedahā

J. Walters,

Grehneku un Schluhu eela stuhci.

Mag. E. Birsmāra
apteeku pretshu
tirgotawa

Riga, pee Rahtuscha laukuma, māsa Greh-
neku eela Nr. 8, paīcha namā
fanehma leels partīja itin wifadas

trahfas un lāfas
preelch

Leeldeenu olam (pauteem)
un pedahā tās leelumā un masumā
augsti zēnītai publis.

Turpat dabonamas wifas apteeku pre-
zes, elles trahfas, lāfas, kosmeticas
preetshmeti u. t. t.

Brahli Moeller, Riga,
leels Smilchu eela Nr. 23.

Aiziju fabeerdibas
fēnat

Frister un Rossmann,
Berline,

galvenā noliftawa.

Wifadu fītemu

Schūjumashinas, libdi ar pedernmu dālam.

Rakstamas maschinas.

Islabotumu darbuza.

Brahli Moeller, Riga,
leels Smilchu eela Nr. 23.

Rigas
twaik-krahfotawa
un himiskas
masgaschanas eestahde

A. Danziger.

Māna eestahde, fura dibinata 1866. g., ir schimbrischem
pilnigakā schajā finā un ta dārbina tagad apm. 140 strah-
neeku. Gestahdes dārbošanās pabalsta daschadalee un ja-
nakee aparati un maschinās, kas man atveeglinā katru nsde-
winnu pareisi iwpildit.

Telefons Nr. 506 un 507.

Wifadas
wadmalas un puswadmalas
peenemu

trahfotchanai ihstās, isturigās un modernās trahfas;
welschanai, zaur ko austā drehbe paleek besfaka un audumu
schlechreschanai, zaur ko weltā drehbe wirswilnu saudē un
schlechreschanai, schlehrini attal saredsamī. Tas ihpachī
derigs wadmalai, fura kepereta jeb ar mustureem austā
un fura pee wifadas lai nepaleek wilnaina waj afa;
ustahfotchanai, zaur ko weltā drehbe paleek tahda pate lā
beess bodes tuhls un schlehrini nāv redsamī;
presfotchanai un degadeschanai, iſteipta un paleek
spihofosha, pee wifadas nefawellas un no leetus
nepaleek krokaina.

Tahlat daru sawus zeen. Kundes us tam us-
manigns, ka wifas drehbes, furas pee manis nodotas
trahfotchanai, welschanai u. t. pr., wispirms teek
kreetni iſmasqatas, lai tiktū istihritas no aitu
tauksam jeb elles, kuen wehweri leeto un trahfot
drehbe nekad nesmehrē un nebalo.

Nodaka
preelch
trahfotchanas.

Sewischki labi trahfo wifadas tihrvilnas ūtos,
ihstu samtu, plihschu, atlāsu, ūhdnu, tāhlat mehbelu
ūtos, lākotus, ferwjetes, lā ari wifadas

dāmu, kungu un behrnu garderobes,
furas ne-iſahra un notrahfotas wairs nebalo.

Basses kleitas
trahfo ūmalkas un modernakas trahfas.

Sewischki eeteigu sawu
fihda trahfotawn,

fura pehdejā laikā eewehrojami papildinata. Stoffi zaur
trahfotchanu nepaleekne zetti, ueds ari lubst, lā ari nesaudē
sawu dabisko sposchumū un apretura teek gluschi lā jauna.

Peenemschanas weetas:

Eckshrigā, Skahrnu eela Nr. 4,
Peterburgas Abriegā, Aleksandra eela Nr. 13,
" Terbatas eela Nr. 13,
" Rēveles eela Nr. 5,
lā ari: Peterburgā, Rīgā, Prospektā Nr. 48, magazīna Malaja
Konushenaja Nr. 16, Novikij tūberi, Wilna, Walmeera, Valka,
Jurjewā, Zelgawā, Dvinska, Zehsis, Tukuma, Pleskawā,
Pernawā, Talsos, Sabilē, Arengsburgā, Kauna.

Ahrejee pastellejumi adresejami Rēveles eela Nr. 5.

A. Danzigers.

Krafft & Jenckel, Riga,

birschas pagrabā, telefons Nr. 438,
wiħnu pahdotawa
wiħna istabas pateħrejumam
par pagraba zenam.

Noliftawas:

Riga pee Gun. Lange lga, leels Aleksandra eela Nr. 32.
" A. F. Jordana lga, Marija eela Nr. 8.
" G. W. Siewerta lga, Dīsnawu eela Nr. 28.
" L. Kamintius lga, Kewles eela Nr. 23.
" A. Hermanna lga, II. Ganibū dambī Nr. 1.
" A. Wartera lga, Kalneema eela Nr. 7.

Zelgawā pee F. M. Kleina lga.
Valka " H. Taube lga.
Wentspili " E. Gallimana lga.
Dobele " Pahrtikas beedribas.
Bilderlind " J. Buldera lga, "Weefnīza Bilderlingshof", leelajā
Prospektā Nr. 49.
Jurjewā " B. Frederkinga lga, us Leela tīrus Nr. 10.
Wilande " A. W. Wernerke lga.
Leepaja " L. O. Cornelius lga, Jaunaja tīrus, Struppa namā.
Karlsbāde " C. Knocha lga.
Weisenbergā " Bluma & Frederkinga īreem.

Adlera dimritei

Heinrich Kleiner,
Frankfurte pee Mainas.

Galvenais aissħawis:

Langensiepen & Co.,
Rigas filiale.

Islabojumu peenemschanas.

Wefelbai nekaitigas (vegħiftigas)

oln trahfas,
la: laku, pulveri un papiri, loti dasħħad trahfas, lehti pedahū
Georg Straussa
apteeku pretshu magasina, Riga, Beħiexu eela Nr. 3.

Jauns! Jauns! Jauns!

J. J. Antipowa noliftawa,

fihme.

pee "Baloscha",
Riga, Kalku eela Nr. 36, pa labo roku no rahtuscha.

Jauns!

Galvenais kokwilnas, deesħan, linu un wilnas iħixi

frāhju ms.

Ar fha pagodinox pasinot sawiem zeenijameem drageem, pasib-
stameem un pizżejjem, la, nolalpojjs 17 gadus sem firmas "Pee Gulja",
ar fha gada 2. janvarje ēru awħris us faha rejhina un sem fawas
firmas "Pee Baloscha" Kalku eela Nr. 36, pa labo roku no rahtuscha,
wifadu linn, kokwilnas, wilnas un fihda anšammo, schużam,
iſħuwwu un tamborjams dīsu un deegu un wafes pahdotawa
waħru un mafumā, b'et il-ihpachid eeteigu sawu fejjeħo linn dīsu
un kokwilnas deegu noliftawa preelch wiħsadem tiħleem un wadeem,
lā laħbi, wimbi, renji, breti, murdeem u. t. t., un la pee manis
ir-wenigħa Amerikanistō s-finejż-żebbu tiħħlu un wadu pahdotawa.

Amerikanistō tiħħlu labni: tiħħli pagħatawot no patek
6-lahriejjem degeem, qisżi nemetas, pareisx labras us peħdas,
pareisx aju meħbi un aju statu; tiħħli austi wiħlabajas maschinās no wi-
augħstata labu Amerikani soli minn magħażu.

Wifadu horu un leelumti tiħħlu apstellejumi teel peenenti laħbi laħbi

L-isebba tħalli dabbajja tħalli, wifadu ħalli, wifadu ħalli, wifadu ħalli

aħżejha tħalli, wifadu ħalli, wifadu ħalli, wifadu ħalli

Wifadu ħalli, wifadu ħalli,

